

230 година Карловачке богословије

У поподневним сатима 23. септембра 2024. лета Господњег почео је сабор карловачких богословаца у знаку обележавања јубилеја 230 година постојања Карловачке богословије. Ово је, посматрано кроз историју, трећи сабор богословаца у последњих шездесет година њеног рада.

Вечерње богослужење су служили архимандрит Гаврило, игуман манастира Озрена; протојереј Бојан Нинковић, секретар Епархијског управног одбора; јереј Станко Лакетић, старешина Саборне цркве, као и ђакон Василије Јосимовић. На служби се сабрало мноштво свештеника који су добар темељ свом богословском знању ударили управо у Карловачкој богословији. На сабрању су, поред Високопреосвећеног Митрополита сремског г. Василија, молитвено просуствовали и преосвећена господа архијереји умировљени средњоевропски Константин и умировљени канадски Георгије, такође некадашњи ученици карловачког училишта.

По вечерњој служби, на главном тргу Сремских Карловаца уприличен је свечани јубилејски концерт професора и ученика Богословије – „Дивне песме, дивни обичаји“. Концерт је био изванредан сплет духовних и народних

песама. Хор је извео петнаест песама од стране великих композитора по разним напевима. Три песме су отпеване једногласно, по карловачком напеву, записане у ноте од проте Ненада Барачког, такође карловачког ђака. По завршетку концерта, одржана је промоција монографије Карловачка богословија, као и нове књиге Богословци и Карловци, која садржи радове бивших и садашњих професора и ученика Богословије и матурантске таблос свих генерација, од последње обнове 1964. до 2024. године.

Сутрадан, 24. септембра, светом архијерејском Литургијом, којом је званично обележен сабор, началствовао је Његово Високопреосвештенство Митрополит сремски г. Василије, уз саслужење архијереја умировљеног средњоевропског Константина и умировљеног канадског Георгија. Саслуживало је и многобројно свештенство и ђаконство Српске Православне Цркве који су завршили Карловачку богословију последњих деценија. Беседу на Литургији произнео је прота Милош Весин. На крају је Високопреосвећени Митрополит поздравио окупљене богословце и позвао их на даљи наставак дружења у комплексу Богословије.

Свечани ручак за све некадашње и садашње богослове, професоре и прислужитеље почео је певањем хора Богословије и благословом митрополита Василија. Скупу су, поред бројних богословаца, присуствовали и представници републичких, покрајинских, градских власти, као и представници Војске Србије, Основне школе и Карловачке гимназије, као и пријатељи и добротвори школе. Сабранима су се обратили градоначелник Сремских Карловаца г. Дражен Ћурђић, ученик четвртог разреда г. Рајко Марковић, ректор Богословије Светог Саве протођакон Радомир Врућинић, иначе некадашњи ђак карловачке богословије. Госте је својом надахнутом беседом окрепио Високопреосвештени Митрополит г. Василије, који је топлим речима оца и пастира подсетио све шта значи бити ученик Христов и богословац. У уметничком програму су, поред осталих, наступили и гђа Јасна Кочијашевић, гђа Александра Падров, г. Никола Роквић, као и ђаци богословци.

Беседа Његовог Високопреосвештенства Митрополита сремског г. Василија приликом прославе јубилеја Богословије Светог Арсенија

Ваша преосвештенства, поштовани господине ректоре, преподобни монаси и пречасни и часни оци и сестре монахиње, браћо и сестре, драга наша децо, ученици Богословије Светог Арсенија,

На свечани дан овог великог јубилеја изговорено је много елоквентних

беседа које се баве славном прошлошћу и, надамо се, сјајном будућношћу ове значајне просветне установе. Верујемо да ће вам историјске околности настанка и развоја Карловачке богословије бити у довољној мери приближене кроз сва излагања, објављена издања и остале садржаје којима прослављамо овако ретку годишњицу. Због тога, Ми, на првом месту, данас желимо да се обратимо вама, њеним ученицима, ради којих је ову велику установу и основао блаженопочивши митрополит Стефан Стратимировић. Ви је надахњујете животом и духом и управо сваки од вас има своје место у том сложеном просветном организму који је, опет, важан део Цркве Христове, односно Његовог Светог тела.

Сви ваши професори и духовници, кроз своје педагошко деловање, покушали су да, поред вашег образовања, у вама развију племенит карактер и да у вама утврде љубав према врлини како бисте постали одговорне и поштене личности. Ја се најискреније надам и верујем да су у том подухвату успели. То је била и јесте наша најважнија обавеза, јер отварањем врата Цркве Христове пред вама, децом нашом, ми испуњавамо заповест коју нам је дао сам Господ наш, говорећи ученицима својим: Пустите децу и не браните им да долазе к мени, јер таквих је Царство небеско (Мт 19, 14). Ви нисте деца овог светог дома само зато да бисте изучили обреде и догме које је Црква Христова изнедрила током два миленијума свог богоносног трајања. Наш основни задатак је да вас подстакнемо да у себи изградите истинску религиозно-моралну дисциплину и тако се развијете у здраве и на јеванђелским вредностима утемељене личности, способне да своју управо овде утврђену веру и развијену духовност даље проносите и практикујете у заједници. Сутра ћете ако не сви, а онда велика већина вас, бити или већ јесте свештенослужитељи олтара Божјег. Желели бисмо да се сада управо вама обратимо и да у пар речи подвучемо неке од важних лекција које сте свакодневно упијали међу овим освећеним зидовима.

Опредељујући се за свештенички позив, ви на своја млада плећа примате велики и тежак крст и почињете да корачате трновитим путем који вам је показао сам Господ Исус Христос. Служити олтару Бога Вишњег јесте најузвишенија и најсветија служба коју људско биће може принети свом Творцу. Не заборавите да је пастирска одговорност и захтевна и мукотрпна и тегобна, посебно у овако критичном добу и времену, када влада општа разудареност и равнодушност према вери и традиционалним моралним вредностима. А прави пастир и свој живот полаже за своје овце.

Подсећам вас и да ће свака душа одговарати за себе и своја дела и недела

пред Престолом Свевишњег, док ми, свештеници, сносимо одговорност и за поверени нам народ који духовно напајамо и исповедамо. Зато будите свима све, како је говорио Свети владика Николај. Бити свештенослужитељ значи бити брижан отац, добар син, веран пријатељ и узоран родитељ и добар парох. Запамтите, целомудрен лични живот и испољена врлина најбоља су и најубедљивија проповед. Ваш и Наш народ увек ће вас познавати по плодовима вашим, а градећи себе до мере раста висине Христове, Ви градите и Његову Живу Цркву. Увек знајте да сте ви мисионари, весници Јеванђеља послати као овце међу вукове (Мт 10, 16), али и да ће на том страшном задатку и Господ бити са вама, Господ кога сте у срце примили управо у свом породичном гнезду и овом дому.

Драга наша децо, имајте увек љубав према Цркви која вас је одгајила и дала вам све. Поштујте своје учитеље и старије, јер они су пртили пут којим сада ви мало лакше корачате. Будите прави синови својих архијереја, браћа својих колега и родитељи својих парохијана и своје породице. Носите и њихово бреме, како нас учи Свети апостол Павле. Ако тако будете радили и мислили, Ви ћете бити прави и достојни свештеници Бога Живога. Желимо Вам и молимо се да budete неустрашиви војници Христови, поуздан инструмент Његове милости и силно, благословено утврђење на стени на којој је подигао Цркву своју; да је ни адска врата не надвлађају. Никада не дозволите да гордост затрује ваше душе, јер је још Свети пророк Исаија написао да смо сви ми као нечисти, и као прљаве крпе сва наша праведна дела; сви венемо као лист, а безакоња нас, попут ветра односе (Ис 64, 6).

Гимназија и Богословија су у наш град привукле виталну енергију младости, која се у својој потрази за знањем већ стотинама година овде слива из различитих крајева наше земље. Како је реч о првим вишим просветним установама у нашем народу, слободно можемо рећи да је готово читав век дословно сваки образован Србин некада био или карловачки гимназијалац или карловачки богослов. Образујући дуг низ великана духа и мисли, ове институције су на српској просвети, култури и уметности оставиле неизбрисив траг и због тога и данас представљају понос и духовну снагу Сремских Карловаца. И зато је оваква годишњица заправо велики празник читавог нашег града и свих његових житеља.

Још једном Оцу Ректору, али и професорима, ученицима и свим нашим Карловчанима честитамо јубилеј - 230 година од оснивање Богословије Светог Арсенија, вековне тврђаве вере и неисцрпног источника истине, на којој се мудрошћу и љубављу напајају будући посленици у Винограду

Господњем. Нека је свима сретно и Богом благословено.

spc.rs